

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 13. lipnja 2022.
(OR. fr, en)

9767/22

ECOFIN 556
UEM 160
SOC 351
EMPL 233
COMPET 454
ENV 555
EDUC 224
RECH 347
ENER 263
JAI 818
GENDER 96
ANTIDISCRIM 76
JEUN 107
SAN 352

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Br. dok. Kom.:	9420/22 - COM(2022) 601 final
Predmet:	Preporuka za PREPORUKU VIJEĆA o Nacionalnom programu reformi Austrije za 2022. i davanje mišljenja Vijeća o Programu stabilnosti Austrije za 2022.

Za delegacije se u prilogu nalazi navedeni nacrt preporuke Vijeća, koji su na temelju prijedloga Komisije COM(2022) 601 final revidirali i o njemu se usuglasili različiti odbori Vijeća.

PREPORUKA VIJEĆA

od ...

o Nacionalnom programu reformi Austrije za 2022. i davanje mišljenja Vijeća o Programu stabilnosti Austrije za 2022.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121. stavak 2. i članak 148. stavak 4.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1466/97 od 7. srpnja 1997. o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika¹, a posebno njezin članak 5. stavak 2.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

uzimajući u obzir rezolucije Europskog parlamenta,

uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za socijalnu zaštitu,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku politiku,

budući da:

¹ SL L 209, 2.8.1997., str. 1.

- (1) Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća² kojom je uspostavljen Mehanizam za oporavak i otpornost stupila je na snagu 19. veljače 2021. Mehanizmom za oporavak i otpornost pruža se financijska potpora provedbi reformi i ulaganja i generira fiskalni impuls koji će se financirati sredstvima Unije. Njime se doprinosi gospodarskom oporavku i provedbi održivih reformi i ulaganja kojima se potiče rast, posebno u cilju promicanja zelene i digitalne tranzicije, uz jačanje otpornosti i potencijalnog rasta gospodarstava država članica. Njime se pomaže i jačanju održivih javnih financija te poticanju rasta i otvaranja radnih mjesta u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju. Maksimalni financijski doprinos po državi članici u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost bit će ažuriran u lipnju 2022., u skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241.

² Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17.).

- (2) Komisija je 24. studenoga 2021. donijela Godišnji pregled održivog rasta, čime je označen početak europskog semestra 2022. za koordinaciju ekonomskih politika. Uzela je u obzir Socijalnu obvezu iz Porta potpisanu 7. svibnja 2021. radi daljnje provedbe europskog stupa socijalnih prava, koji su Europski parlament, Vijeće i Komisija proglasili 17. studenoga 2017. Europsko vijeće potvrdilo je 25. ožujka 2022. prioritete Godišnjeg pregleda održivog rasta 2022. Komisija je 24. studenoga 2021. na temelju Uredbe (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća³ donijela i Izvješće o mehanizmu upozoravanja, u kojemu Austrija nije utvrđena kao jedna od država članica za koje je potrebno provesti detaljno preispitivanje. Komisija je istog dana donijela i Preporuku za preporuku Vijeća o ekonomskoj politici europodručja i Prijedlog zajedničkog izvješća o zapošljavanju za 2022., u kojem se analizira provedba smjernica za zapošljavanje i načelâ europskog stupa socijalnih prava. Vijeće je 5. travnja 2022. donijelo Preporuku o ekonomskoj politici europodručja⁴ („Preporuka o europodručju za 2022.”), a 14. ožujka 2022. Zajedničko izvješće o zapošljavanju.

³ Uredba (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža (SL L 306, 23.11.2011., str. 25.).

⁴ Preporuka Vijeća od 5. travnja 2022. o ekonomskoj politici europodručja (SL C 153, 7.4.2022., str. 1.).

- (3) Ruska invazija na Ukrajinu, koja je uslijedila nakon globalne pandemije, znatno je izmijenila geopolitički i gospodarski kontekst. Posljedice invazije na gospodarstva država članica očituju se, među ostalim, u višim cijenama energije, hrane i sirovina te slabijim izgledima za rast. Više cijene energije posebno opterećuju najranjivija kućanstva koja se suočavaju s energetsom siromaštvom ili su u opasnosti od njega, kao i poduzeća koja su najranjivija na povećanja cijena energije. Unija se suočava i s dosad nezabilježenim priljevom osoba koje bježe iz Ukrajine. Gospodarske posljedice koje proizlaze iz agresivnog rata Rusije asimetrično utječu na države članice. U tom je kontekstu 4. ožujka 2022. prvi put aktivirana Direktiva Vijeća 2001/55/EZ⁵ putem Provedbene odluke Vijeća (EU) 2022/382⁶, kojom se raseljenim osobama iz Ukrajine daje pravo na zakonit boravak u Uniji, kao i pristup obrazovanju i osposobljavanju, tržištu rada, zdravstvu, stanovanju i socijalnoj skrbi.

⁵ Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba (SL L 212, 7.8.2001., str. 12.).

⁶ Provedbena odluka Vijeća (EU) 2022/382 od 4. ožujka 2022. o utvrđivanju postojanja masovnog priljeva raseljenih osoba iz Ukrajine u smislu članka 5. Direktive 2001/55/EZ koja ima učinak uvođenja privremene zaštite (SL L 71, 4.3.2022., str. 1.).

- (4) Uzimajući u obzir gospodarsku i geopolitičku situaciju koja se ubrzano mijenja, europski semestar u 2022. nastavlja opsežnu koordinaciju ekonomskih politika i politika zapošljavanja te se istodobno razvija u skladu sa zahtjevima provedbe Mehanizma za oporavak i otpornost, kako je navedeno u Godišnjem pregledu održivog rasta 2022. Provedba donesenih planova za oporavak i otpornost ključna je za ostvarivanje prioriteta politika u okviru europskog semestra jer se planovi odnose na sve relevantne preporuke ili na znatan dio relevantnih preporuka za pojedinu zemlju izdanih u ciklusima europskog semestra 2019. i 2020. Preporuke za pojedinu zemlju iz 2019. i 2020. i dalje su jednako relevantne i za planove za oporavak i otpornost koji su revidirani, ažurirani ili izmijenjeni u skladu s člancima 14., 18. i 21. Uredbe (EU) 2021/241, uza sve druge preporuke za pojedinu zemlju izdane do datuma podnošenja takvih revidiranih, ažuriranih ili izmijenjenih planova za oporavak i otpornost.
- (5) Opća klauzula o odstupanju iz Pakta o stabilnosti i rastu aktivirana je u ožujku 2020. Komisija je u svojoj komunikaciji od 3. ožujka 2021. naslovljenoj „Godinu dana od izbijanja pandemije bolesti COVID-19: odgovor u okviru fiskalne politike” iznijela stajalište da bi odluku o deaktivaciji ili nastavku primjene opće klauzule o odstupanju trebalo donijeti u okviru ukupne ocjene stanja gospodarstva, pri čemu bi ključni kvantitativni kriterij bio razina gospodarske aktivnosti u Uniji ili europodručju u usporedbi s razinama prije krize (krajem 2019.). Povećana neizvjesnost i znatni negativni rizici za gospodarske izglede u kontekstu rata u Europi, dosad nezabilježeno povećanje cijena energije i kontinuirani poremećaji u lancu opskrbe opravdavaju produljenje opće klauzule o odstupanju iz Pakta o stabilnosti i rastu tijekom 2023.

- (6) U skladu s pristupom iz Preporuke Vijeća od 18. lipnja 2021.⁷ i davanja mišljenja Vijeća o Programu stabilnosti Austrije za 2021., opći smjer fiskalne politike trenutačno se najbolje mjeri kao promjena primarnih rashoda (bez diskrecijskih mjera na strani prihoda i isključujući privremene hitne mjere uvedene zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19), ali uključujući rashode koji se financiraju bespovratnom potporom (bespovratna sredstva) iz Mehanizma za oporavak i otpornost i drugih fondova Unije, u odnosu na srednjoročni potencijalni rast⁸. Kako bi se ocijenilo je li nacionalna fiskalna politika razborita i potiče li se njezinim sastavom održiv oporavak u skladu sa zelenom i digitalnom tranzicijom, uz opći smjer fiskalne politike pozornost se posvećuje i razvoju primarnih tekućih rashoda koje financira država⁹ (bez diskrecijskih mjera na strani prihoda i bez privremenih hitnih mjera uvedenih zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19) i razvoju ulaganja.

⁷ Preporuka Vijeća od 18. lipnja 2021. i davanje mišljenja Vijeća o Programu stabilnosti Austrije za 2021. (SL C 304, 29.7.2021., str. 93.).

⁸ Ova Preporuka sadržava Komisijine procjene smjera fiskalne politike i njezinih komponenti na temelju pretpostavki iz Komisijine proljetne prognoze 2022. Komisijine procjene srednjoročnog potencijalnog rasta ne uključuju pozitivan učinak reformi u okviru plana za oporavak i otpornost koje mogu potaknuti potencijalni rast.

⁹ Ne financira se bespovratnim sredstvima iz Mehanizma za oporavak i otpornost ni sredstvima iz drugih fondova Unije.

- (7) Komisija je 2. ožujka 2022. donijela Komunikaciju s općim smjernicama za fiskalnu politiku u 2023. („fiskalne smjernice”), čiji je cilj poduprijeti pripremu programâ stabilnosti i konvergencije država članica i time ojačati koordinaciju politika. Na temelju makroekonomskih izgleda iz zimske prognoze 2022., Komisija smatra da je prelazak s ukupno poticajnog smjera fiskalne politike u razdoblju 2020.–2022. na uglavnom neutralan opći smjer fiskalne politike, uz spremnost na reagiranje na promjenjivo gospodarsko stanje, primjeren za 2023. Komisija je najavila da bi se fiskalne preporuke za 2023. trebale i dalje razlikovati po državama članicama te bi se u njima trebalo voditi računa o mogućim prelijevanjima među državama. Komisija je pozvala države članice da te smjernice uzmu u obzir u svojim programima stabilnosti i konvergencije. Komisija se obvezala da će pomno pratiti gospodarska kretanja i prema potrebi prilagoditi svoje smjernice politika, a najkasnije u okviru proljetnog paketa europskog semestra potkraj svibnja 2022.
- (8) U pogledu fiskalnih smjernica, u fiskalnim preporukama za 2023. uzimaju se u obzir pogoršani gospodarski izgledi, povećana neizvjesnost i dodatni negativni rizici te viša inflacija u usporedbi s Komisijinom zimskom prognozom 2022. Na temelju tih razmatranja fiskalnim odgovorom treba povećati javna ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju i energetska sigurnost te održati kupovnu moć najranjivijih kućanstava kako bi se ciljanim i privremenim mjerama ublažio učinak povećanja cijena energije i ograničio inflacijski pritisak zbog sekundarnih učinaka. Fiskalna politika treba ostati fleksibilna radi prilagodbe okolnostima koje se brzo mijenjaju, uključujući izazove koji proizlaze iz agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine kad je riječ o obrani i sigurnosti, te se ona treba razlikovati po državama članicama, ovisno o njihovoj fiskalnoj i gospodarskoj situaciji, među ostalim u pogledu njihove izloženosti krizi i priljevu raseljenih osoba iz Ukrajine.

- (9) Austrija je 30. travnja 2021. Komisiji dostavila svoj nacionalni plan za oporavak i otpornost u skladu s člankom 18. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/241. Na temelju članka 19. Uredbe (EU) 2021/241 Komisija je ocijenila relevantnost, djelotvornost, učinkovitost i koherentnost plana za oporavak i otpornost, u skladu sa smjernicama za ocjenjivanje iz Priloga V. toj uredbi. Vijeće je 13. srpnja 2021. donijelo Provedbenu odluku o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Austrije¹⁰. Isplata obroka ovisi o donošenju odluke Komisije, u skladu s člankom 24. stavkom 5. Uredbe (EU) 2021/241, u kojoj se navodi da je Austrija u zadovoljavajućoj mjeri ostvarila relevantne ključne etape i ciljne vrijednosti utvrđene u Provedbenoj odluci Vijeća. Ostvarenje u zadovoljavajućoj mjeri podrazumijeva da mjere povezane s ostvarenim ključnim etapama i ciljnim vrijednostima nisu preokrenute.
- (10) Austrija je 27. travnja 2022. dostavila Nacionalni program reformi za 2022. i Program stabilnosti za 2022., u roku utvrđenom u članku 4. Uredbe (EZ) br. 1466/97. Zbog njihove uzajamne povezanosti ta su dva programa ocijenjena zajedno. U skladu s člankom 27. Uredbe (EU) 2021/241 u Nacionalnom programu reformi za 2022. uzima se u obzir i polugodišnje izvješće Austrije o ostvarenom napretku u provedbi plana za oporavak i otpornost.

¹⁰ ST 10159/2021; ST 10159/2021 ADD 1; ST 10159/2021 COR 1.

- (11) Komisija je 23. svibnja 2022. objavila Izvješće za Austriju za 2022. U njemu je ocijenjen napredak Austrije u smislu relevantnih preporuka za pojedinu zemlju koje je Vijeće donijelo 2019., 2020. i 2021. te je analizirana provedba plana za oporavak i otpornost Austrije na temelju tablice pokazatelja za oporavak i otpornost. Na temelju te analize u tom izvješću utvrđeni su nedostaci u pogledu izazova koji nisu obuhvaćeni ili su samo djelomično obuhvaćeni planom za oporavak i otpornost, kao i novi i predstojeći izazovi, uključujući one koji proizlaze iz ruske invazije na Ukrajinu. Ocijenjen je i napredak Austrije u provedbi europskog stupa socijalnih prava i ostvarenju glavnih ciljeva Unije u pogledu zapošljavanja, stjecanja vještina i smanjenja siromaštva, kao i napredak u ostvarenju ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda.
- (12) Komisija je 23. svibnja 2022. objavila izvješće u skladu s člankom 126. stavkom 3. Ugovora. U tom se izvješću razmatralo proračunsko stanje Austrije jer je njezin deficit opće države 2021. premašio referentnu vrijednost od 3 % bruto domaćeg proizvoda (BDP) utvrđenu Ugovorom. U izvješću je zaključeno da kriterij deficita nije ispunjen. U skladu s komunikacijom od 2. ožujka 2022. Komisija nije predložila pokretanje novih postupaka u slučaju prekomjernog deficita u proljeće 2022. te će u jesen 2022. ponovno procijeniti mogućnost pokretanja takvih postupaka.

(13) Vijeće je u Preporuci od 20. srpnja 2020.¹¹ Austriji preporučilo da u skladu s općom klauzulom o odstupanju u 2020. i 2021. poduzme sve potrebne mjere za djelotvoran odgovor na pandemiju bolesti COVID-19, održavanje gospodarstva i potporu oporavku koji će uslijediti. Preporučilo je i da Austrija, kada to gospodarski uvjeti dopuste, provodi fiskalne politike s ciljem postizanja razboritih srednjoročnih fiskalnih pozicija i osiguravanja održivosti duga, uz istodobno poticanje ulaganja. Prema podacima koje je Eurostat potvrdio, deficit opće države u Austriji je u 2021. pao na 5,9 % s 8,0 % BDP-a, koliko je iznosio u 2020. Austrija je odgovorom u okviru fiskalne politike poduprla gospodarski oporavak u 2021., a privremene hitne mjere smanjile su se s 4,8 % BDP-a u 2020. na 4,3 % u 2021. Mjere koje je Austrija poduzela u 2021. bile su u skladu s Preporukom Vijeća od 20. srpnja 2020. Diskrecijske proračunske mjere koje je vlada donijela 2020. i 2021. uglavnom su bile privremene ili popraćene kompenzacijskim mjerama. Istodobno, neke diskrecijske mjere koje je vlada donijela 2020. i 2021. nisu bile privremene ni popraćene kompenzacijskim mjerama, a uglavnom su se sastojale od znatnih poreznih olakšica kućanstvima i poduzećima putem „eko-socijalne” porezne reforme. Prema podacima koje je Eurostat potvrdio, dug opće države pao je s 83,3 % BDP-a u 2020. na 82,8 % BDP-a u 2021.

¹¹ Preporuka Vijeća od 20. srpnja 2020. o Nacionalnom programu reformi Austrije za 2020. i davanje mišljenja Vijeća o Programu stabilnosti Austrije za 2020. (SL C 282, 26.8.2020., str. 129.).

(14) Makroekonomski scenarij na kojem se temelje proračunske projekcije u Programu stabilnosti za 2022. realan je. Vlada predviđa da će se realni BDP povećati za 3,9 % u 2022. i za 2,0 % u 2023. Za usporedbu, u Komisijinoj proljetnoj prognozi 2022. predviđa se rast realnog BDP-a od 3,9 % u 2022. i 1,9 % u 2023. Vlada u Programu stabilnosti za 2022. očekuje da će se ukupni deficit smanjiti na 3,1 % BDP-a u 2022. i na 1,5 % u 2023. Smanjenje u 2022. uglavnom je rezultat snažnog rasta gospodarske aktivnosti i ukidanja većine hitnih mjera. Da nije bilo drugih mjera, kao što su mjere povezane s povećanim cijenama energije, deficit bi se dodatno smanjio. Prema Programu stabilnosti za 2022. očekuje se da će se udio duga opće države u BDP-u smanjiti na 80,0 % u 2022. i pasti na 77,1 % u 2023. Na temelju mjera politike poznatih na datum zaključenja prognoze, u Komisijinoj proljetnoj prognozi 2022. predviđa se državni deficit od 3,1 % BDP-a za 2022. i 1,5 % BDP-a za 2023. To je u skladu s deficitom predviđenim u Programu stabilnosti za 2022. U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2022. predviđa se sličan udio duga opće države u BDP-u, od 80,0 % u 2022. i 77,5 % u 2023. Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2022. procjenjuje se da će srednjoročni (prosječni desetogodišnji) potencijalni rast proizvodnje iznositi 1,2 %. Međutim, ta procjena ne uključuje učinak reformi u okviru plana za oporavak i otpornost koje mogu potaknuti potencijalni rast Austrije.

- (15) Vlada je 2022. postupno ukinula većinu mjera poduzetih kao odgovor na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19, pa se predviđa da će se privremene hitne mjere smanjiti s 4,3 % BDP-a u 2021. na 1,1 % BDP-a u 2022. Na državni deficit utječu mjere donesene radi ublažavanja gospodarskih i socijalnih posljedica povećanja cijena energije, koje se u Komisijinoj proljetnoj prognozi 2022. procjenjuju na 0,4 % BDP-a u 2022. i 0,2 % BDP-a u 2023.¹² Te se mjere uglavnom sastoje od socijalnih transfera siromašnijim kućanstvima, smanjenja neizravnih poreza na potrošnju energije i privremenih mjera pomoći za osobe koje putuju na posao u kontekstu poreza na dohodak. Mjere su najavljene kao privremene. Međutim, ako cijene energije ostanu povišene u 2023., neke od tih mjera mogle bi se nastaviti. Na državni deficit utječu i troškovi pružanja privremene zaštite raseljenim osobama iz Ukrajine, za koje se u Komisijinoj proljetnoj prognozi 2022. predviđa da će iznositi 0,3 % BDP-a u 2022. i 0,4 % u 2023.¹³
- (16) Vijeće je u Preporuci od 18. lipnja 2021. Austriji preporučilo da u 2022. zadrži poticajan smjer fiskalne politike, uključujući poticaj Mehanizma za oporavak i otpornost, te očuva ulaganja koja financira država. Vijeće je Austriji preporučilo i da, kada to gospodarski uvjeti dopuste, provodi fiskalnu politiku s ciljem postizanja razboritih srednjoročnih fiskalnih pozicija i osiguravanja srednjoročne fiskalne održivosti, uz istodobno povećanje ulaganja radi poticanja potencijala rasta.

¹² Iznosi predstavljaju razinu godišnjih proračunskih troškova tih mjera poduzetih od jeseni 2021., uključujući tekuće prihode i rashode te, prema potrebi, mjere za kapitalne rashode.

¹³ Pretpostavlja se da će ukupan broj raseljenih osoba iz Ukrajine u Uniji postupno dosegnuti 6 milijuna do kraja 2022., a njihova se geografska razmještenost procjenjuje na temelju veličine postojeće dijaspore, relativnog broja stanovnika države članice primateljice i stvarne razmještenosti raseljenih osoba iz Ukrajine diljem Unije od ožujka 2022. Kad je riječ o proračunskim troškovima po osobi, procjene se temelje na modelu mikrosimulacije Euromod Zajedničkog istraživačkog centra Komisije, pri čemu se u obzir uzimaju novčane naknade na koje bi osobe mogle imati pravo i naknade u naravi kao što su obrazovanje i zdravstvena zaštita.

(17) Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2022. i podacima iz Programa stabilnosti Austrije za 2022. predviđa se da će u 2022. smjer fiskalne politike biti poticajan i iznositi –1,2 % BDP-a, u skladu s preporukom Vijeća¹⁴. Austrija namjerava pružati kontinuiranu potporu oporavku koristeći se Mehanizmom za oporavak i otpornost za financiranje dodatnih ulaganja u skladu s preporukom Vijeća. Predviđa se da će se pozitivan učinak koji na gospodarsku aktivnost imaju rashodi financirani bespovratnim sredstvima iz Mehanizma za oporavak i otpornost i sredstvima drugih fondova Unije povećati za 0,1 postotni bod BDP-a u 2022. u odnosu na 2021. Predviđa se da će učinak ulaganja koja financira država na smjer fiskalne politike u 2022. biti ekspanzivan i iznositi 0,3 postotna boda BDP-a¹⁵. Stoga u skladu s preporukom Vijeća Austrija namjerava očuvati ulaganja koja financira država. Ujedno se predviđa da će rast primarnih tekućih rashoda koje financira država (bez novih mjera na strani prihoda) u 2022. imati ekspanzivan učinak od 0,5 postotnih bodova na opći smjer fiskalne politike. To uključuje dodatni učinak mjera za ublažavanje gospodarskih i socijalnih posljedica povećanja cijena energije (0,4 % BDP-a) i troškova pružanja privremene zaštite raseljenim osobama iz Ukrajine (0,3 % BDP-a).

¹⁴ Negativan (pozitivan) predznak pokazatelja odgovara prekomjernom (nedovoljnom) rastu primarnih rashoda u usporedbi sa srednjoročnim gospodarskim rastom, što upućuje na ekspanzivnu (kontrakcijsku) fiskalnu politiku.

¹⁵ Predviđa se da će učinak ostalih kapitalnih rashoda koje financira država biti ekspanzivan i iznositi 0,4 postotna boda BDP-a. To je uglavnom posljedica uspostave strateške rezerve plina kako je utvrđeno i u Programu stabilnosti za 2022.

- (18) U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2022. predviđa se da će u 2023. smjer fiskalne politike iznositi 0,4 % BDP-a uz pretpostavku nepromijenjenih politika¹⁶. Predviđa se da će Austrija 2023. nastaviti upotrebljavati bespovratna sredstva iz Mehanizma za oporavak i otpornost za financiranje dodatnih ulaganja za potporu oporavku. Predviđa se da će se pozitivan učinak koji na gospodarsku aktivnost imaju rashodi financirani bespovratnim sredstvima iz Mehanizma za oporavak i otpornost i sredstvima drugih fondova Unije ostati stabilan u odnosu na 2022. Predviđa se da će učinak ulaganja koja financira država na smjer fiskalne politike u 2023. biti kontrakcijski i iznositi 0,4 postotna boda BDP-a¹⁷. Ujedno se predviđa da će rast primarnih tekućih rashoda koje financira država (bez novih mjera na strani prihoda) u 2023. imati uglavnom neutralan učinak od 0,0 postotnih bodova na opći smjer fiskalne politike. To uključuje učinak postupnog ukidanja mjera za ublažavanje posljedica povećanja cijena energije (0,2 % BDP-a) i dodatne troškove pružanja privremene zaštite raseljenim osobama iz Ukrajine (0,1 % BDP-a).
- (19) U Programu stabilnosti za 2022. očekuje se da će se deficit opće države postupno smanjiti na 0,7 % BDP-a u 2024. i na 0,3 % do 2025. Stoga se predviđa da će deficit opće države ostati ispod 3 % BDP-a od 2023. nadalje do kraja trajanja programa. U tim se predviđanjima pretpostavlja smanjenje javnih rashoda u tom razdoblju (s 50,4 % BDP-a u 2023. na 49,6 % u 2024. i 49,4 % u 2025.). Prema Programu stabilnosti za 2022. očekuje se da će se udio duga opće države u BDP-u smanjiti do 2025., točnije na 74,5 % u 2024., a zatim pasti na 72,1 % u 2025. Prema analizi Komisije čini se da su rizici za održivost duga u srednjoročnom razdoblju srednje razine.

¹⁶ Negativan (pozitivan) predznak pokazatelja odgovara prekomjernom (nedovoljnom) rastu primarnih rashoda u usporedbi sa srednjoročnim gospodarskim rastom, što upućuje na ekspanzivnu (kontrakcijsku) fiskalnu politiku.

¹⁷ Predviđa se da će učinak ostalih kapitalnih rashoda koje financira država biti neutralan.

- (20) Austrija se suočava sa srednjim rizicima za fiskalnu održivost u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju, što je uglavnom posljedica proračunskih pritisaka koji proizlaze iz starenja stanovništva. Očekuje se da će se u sljedećih 50 godina omjer radno sposobnog stanovništva (osobe u dobi od 20 do 64 godine) i starijih odraslih osoba smanjiti s tri radnika na otprilike dva radnika po osobi starijoj od 65 godina. Općenito, prema scenariju rizika radne skupine za starenje stanovništva iz Izvješća Komisije o starenju stanovništva za 2021., očekuje se da će javni rashodi za dugotrajnu skrb porasti s 1,8 % BDP-a u 2019. na 2,3 % BDP-a u 2030. Osim demografskih kretanja, očekuje se da će potreba za intenzivnijom skrbi zbog bolesti povezanih sa starosti imati ulogu i u povećanju troškova dugotrajne skrbi. Sveobuhvatna reforma sustava dugotrajne skrbi najavljena je, ali još nije pokrenuta. Do sada je posebna radna skupina sažela glavne zaključke javnog savjetovanja. Prema izvješću radne skupine jedan od prioriteta reforme bit će uspostava koordinirane kontrole sustava. To obuhvaća jasnu raspodjelu odgovornosti na svim razinama vlasti i transparentnost u pogledu podrijetla i upotrebe sredstava.
- (21) Fiskalni federalizam Austrije karakterizira znatna neusklađenost nadležnosti za rashode i prikupljanje prihoda na podnacionalnoj razini. Umjesto da se oslanjaju na poreznu autonomiju, proračuni na podnacionalnoj razini pune se na temelju složenog sustava raspodjele poreza i međuvladinih transfera. To otežava fiskalnu transparentnost i političku odgovornost te nije dovoljan poticaj za učinkovitu javnu potrošnju. S obzirom na to da potreba za reformom i dalje postoji, trebala bi se razmotriti u pregovorima o sljedećem međuvladinom zakonu o fiskalnim odnosima, koji bi trebali započeti u prosincu 2022. Osim reforme nacionalnog fiskalnog okvira, boljom upotrebom revizija potrošnje može se poboljšati djelotvornost i učinkovitost javnih rashoda jer one pomažu u nadzoru dodjele financijskih sredstava u odnosu na političke prioritete.

(22) U poreznom sustavu Austrije i dalje ima prostora za poboljšanje pravednosti i pogodovanje rastu. Porezni sustav obilježava veliko opterećenje rada koje proizlazi iz poreza na plaće i doprinosa za socijalno osiguranje, s tim da doprinose za socijalno osiguranje snose i zaposlenici i poslodavci. To otežava otvaranje radnih mjesta. Istodobno visoke granične porezne stope destimuliraju ljude od rada, posebno osobe pri dnu raspodjele dohotka i primatelje drugog dohotka u obitelji. Nedavno donesena eko-socijalna porezna reforma korak je u pravom smjeru, a uvođenje cijene CO₂ za sektore koji nisu obuhvaćeni sustavom trgovanja emisijama (ETS) važan je projekt u okviru plana za oporavak i otpornost Austrije. Ipak, i dalje su prisutni strukturni izazovi. Ima prostora za dodatno smanjenje troškova rada koji se obračunavaju na plaću kako bi se potaknulo otvaranje radnih mjesta i ponuda radne snage, posebno za osobe s niskim dohotkom. Bolje iskorištavanje poreza koji su povoljniji za rast moglo bi pomoći u stvaranju potrebnog proračunskog prostora i poboljšati pravednost poreznog sustava.

(23) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (b) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.2. iz Priloga V. toj uredbi plan za oporavak i otpornost sadržava opsežan skup reformi i ulaganja koji se međusobno dopunjuju, s okvirnim vremenskim rasporedom za završetak provedbe do 31. kolovoza 2026. Njima se doprinosi svladavanju svih ili znatnog dijela ekonomskih i socijalnih izazova navedenih u preporukama za pojedinu zemlju koje je Vijeće uputilo Austriji u okviru europskog semestra 2019. i 2020., uza sve preporuke za pojedinu zemlju izdane do datuma donošenja plana za oporavak i otpornost. Mjerama iz plana posebno se doprinosi odgovoru na znatan dio preporuka za pojedinu zemlju utvrđenih posljednjih godina u kontekstu europskog semestra. Planirane izmjene poreznog sustava doprinijet će smanjenju emisija stakleničkih plinova i istodobno doprinijeti preusmjeravanju poreznog opterećenja s rada na druge izvore te će se pritom voditi računa o ekološkim i socijalnim aspektima. Veća dostupnost kvalitetnih ustanova za ranu skrb o djeci može potaknuti sudjelovanje žena na tržištu rada. Djelomično se odgovara i na davno prepoznati problem rodno uvjetovanih razlika u mirovinama. Zelena tranzicija promicat će se ulaganjima u i. energetske učinkovitost, ii. obnovljive izvore energije, iii. dekarbonizaciju industrije, iv. bioraznolikost i v. kružno gospodarstvo, zajedno s popratnim reformama, među kojima je i reforma okvira potpore za obnovljive izvore energije i postupno ukidanje sustava grijanja na naftu. Plan će doprinijeti i znatnom povećanju digitalnih kapaciteta poduzeća. Administrativno opterećenje poduzeća smanjit će se uvođenjem digitalnih „jedinstvenih pristupnih” točaka.

(24) Očekuje se da će provedba plana za oporavak i otpornost Austrije doprinijeti daljnjem napretku u zelenoj i digitalnoj tranziciji. Mjerama potpore klimatskim ciljevima namijenjeno je 58,7 % ukupnih financijskih sredstava dodijeljenih u okviru plana za oporavak i otpornost, dok je mjerama potpore digitalnim ciljevima namijenjeno 52,8 % ukupnih financijskih sredstava dodijeljenih u okviru plana za oporavak i otpornost. Potpuna provedba plana za oporavak i otpornost, u skladu s dogovorenim relevantnim ključnim etapama i ciljnim vrijednostima, pomoći će Austriji da se brzo oporavi od posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19, uz istodobno jačanje otpornosti. Sustavno uključivanje socijalnih partnera i drugih relevantnih dionika i dalje je važno za uspješnu provedbu plana za oporavak i otpornost, kao i drugih ekonomskih politika i politika zapošljavanja izvan okvira plana za oporavak i otpornost, kako bi se osigurala opća odgovornost za cjelokupni program politike.

- (25) Komisija je 2. svibnja 2022. odobrila austrijski sporazum o partnerstvu predviđen u Uredbi (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁸. Austrija je 21. listopada 2021. dostavila programske dokumente za Europski fond za regionalni razvoj (EFRR) i Fond za pravednu tranziciju predviđene u toj uredbi, a Komisijine službe vratile su ih sa zapažanjima 4. siječnja 2022. Austrija još nije dostavila svoj program za Europski socijalni fond plus. U skladu s Uredbom (EU) 2021/1060 Austrija u obzir treba uzeti relevantne preporuke za pojedinu zemlju pri programiranju fondova kohezijske politike za razdoblje 2021.–2027. To je preduvjet za poboljšanje učinkovitosti i maksimalno povećanje dodane vrijednosti financijske potpore koju će primiti iz fondova kohezijske politike, uz istodobno promicanje koordinacije, komplementarnosti i koherentnosti između tih fondova kohezijske politike i drugih instrumenata i fondova Unije. Uspješna provedba Mehanizma za oporavak i otpornost i programa kohezijske politike ovisi i o uklanjanju prepreka ulaganjima radi potpore zelenoj i digitalnoj tranziciji i uravnoteženom teritorijalnom razvoju.
- (26) Osim gospodarskih i socijalnih izazova obuhvaćenih planom za oporavak i otpornost, Austrija se suočava s brojnim dodatnim izazovima koji se odnose na njezino tržište rada. Snažan sustav socijalne zaštite i opsežne mjere politike Austrije ograničili su socijalne posljedice pandemije bolesti COVID-19. Austrija ostvaruje dobre rezultate u većini dimenzija europskog stupa socijalnih prava, ali i dalje postoje određeni izazovi. Ti izazovi posebno obuhvaćaju nedovoljno iskorišteni radni potencijal žena, niskokvalificiranih radnika, starijih radnika i osoba migrantskog podrijetla. To je posebno problematično s obzirom na manjak kvalificirane radne snage. Iskorištavanjem nedovoljno iskorištenog potencijala tih skupina mogao bi se smanjiti pritisak na austrijsko tržište rada.

¹⁸ Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (SL L 231, 30.6.2021., str. 159.).

(27) Iako je stopa zaposlenosti žena znatno iznad prosjeka Unije, Austrija je na drugom mjestu u Uniji kad je riječ o zapošljavanju žena u nepunom radnom vremenu. U 2021. 49,9 % žena u Austriji radilo je u nepunom radnom vremenu, u usporedbi s prosjekom Unije od 28,3 %. To ostavlja znatan potencijal za jačanje sudjelovanja žena na tržištu rada u punom radnom vremenu. Ograničena ponuda cjenovno pristupačne i visokokvalitetne skrbi o djeci majkama otežava aktivnije sudjelovanje na tržištu rada. Samo je 21,1 % djece mlađe od tri godine u sustavu formalne skrbi o djeci, što je jedna od najnižih stopa u Uniji i daleko od cilja koji je Europsko vijeće utvrdilo u Barceloni 2002. da 33 % djece mlađe od tri godine bude u sustavu formalne skrbi o djeci. Veliki udio rada u nepunom radnom vremenu, u kombinaciji s prekomjernom zastupljenošću žena u slabo plaćenim sektorima, glavni su čimbenici koji doprinose velikoj rodnoj razlici u plaćama u Austriji i relativno velikoj rodnoj razlici u mirovinama. Pandemija bolesti COVID-19 dodatno povećala te rodno uvjetovane nejednakosti, pri čemu znatan udio žena kombinira radne obveze i obveze skrbi. Povećanje ponude kvalitetne skrbi za djecu podizanjem standarda kvalitete, ponudom duljeg radnog vremena ustanova za skrb za djecu i rješavanjem problema nepoticajnih mjera za povećanje radnog vremena (npr. poboljšanjem poreznih poticaja) ključni su za bolje iskorištavanje potencijala žena na tržištu rada.

(28) Više skupina u nepovoljnom položaju moglo bi se bolje integrirati na tržište rada, posebno niskokvalificirani i stariji radnici te radnici migrantskog podrijetla. Za gotovo polovinu dugotrajno nezaposlenih osoba u Austriji najviši je završeni stupanj obrazovanja niža srednja škola (*Pflichtschule*). Sudjelovanje osoba migrantskog podrijetla na tržištu rada i dalje je slabo, a razina zaposlenosti 2020. iznosila je 12,7 postotnih bodova manje u odnosu na stanovnike rođene u toj zemlji. To je posebno problematično jer se čini da su obrazovni ishodi, mogućnosti zapošljavanja i buduće razine dohotka djece u Austriji često određeni onima njihovih roditelja. Mjerama iz plana za oporavak i otpornost Austrije namijenjenima promicanju prekvalifikacije i usavršavanja odgovorit će se na te izazove podupiranjem osposobljavanja niskokvalificiranih radnika i dugotrajno nezaposlenih osoba. Istodobno se planiranim mjerama ne rješava u potpunosti temeljni problem sudjelovanja osoba migrantskog podrijetla i niskokvalificiranih radnika. Osim toga, obrazovne ishode tih skupina trebalo bi poboljšati mnogo ranije u njihovu životu. I dalje postoji potreba za dodatnim mogućnostima prekvalifikacije i cjeloživotnog učenja za radnike svih dobnih skupina.

- (29) Sve veći nedostatak vještina (*Fachkräftemangel*) rastući je izazov za poduzeća koja se oslanjaju na visokokvalificirane stručnjake, kao što su stručnjaci za informacijsku tehnologiju (IT) te kvalificirani stručnjaci za ubrzano uvođenje obnovljivih izvora energije. Razlozi nedostatka kvalificirane radne snage višestruki su, a pandemija bolesti COVID-19 povećala ih je. Povećanjem mogućnosti za visokokvalificirane stručnjake iz inozemstva za radna mjesta koja ne mogu popuniti austrijska radna snaga ili radna snaga Unije mogli bi se smanjiti ti nedostaci. Postojeći postupci trenutačno predstavljaju znatno administrativno opterećenje za poduzeća koja žele zaposliti radnike izvan EU-a i time otežavaju privlačenje potrebnih stranih stručnjaka. To otežava rast produktivnosti, posebno u sektoru usluga, a najviše u sektoru informacijskih tehnologija. Reforme austrijskog „ubranog” programa za kvalificiranu radnu snagu iz zemalja koje nisu članice EU-a (*Rot-Weiß-Rot-Karte*), provedene 2019. i 2020., nisu se pokazale učinkovitima u rješavanju općeg izazova. Stoga bi se mogle poduzeti daljnje mjere kako bi se poduzećima na bolji način omogućilo zapošljavanje kvalificirane snage iz inozemstva. To uključuje brže postupke koji su usmjereniji na posebne potrebe poduzeća.
- (30) Na temelju ovlasti koje su šefovi država ili vlada Unije utvrdili u Izjavi iz Versaillesa, Komisijinim prijedlogom plana REPowerEU nastoji se čim prije postupno ukinuti ovisnost Unije o uvozu fosilnih goriva iz Rusije. U tu svrhu, u dijalogu s državama članicama, Komisija namjerava utvrditi najprikladnije projekte, ulaganja i reforme na nacionalnoj i regionalnoj razini te na razini Unije. Cilj je tih mjera smanjiti sveukupnu ovisnost o fosilnim gorivima i potaknuti odmak od uvoza fosilnih goriva iz Rusije.

(31) Geopolitički događaji potaknuti ruskom invazijom na Ukrajinu izložili su rizicima sigurnost opskrbe energijom u Austriji. Austrija uvelike ovisi o uvoznom plinu iz Rusije. Austrija je 2020. uvozila oko 80 % ukupnog uvoznog plina iz Rusije, u usporedbi s prosjekom Unije od 44 %. Plin čini i znatan udio austrijske potražnje za energijom (22,7 %, neznatno ispod prosjeka Unije od 24,4 %), uglavnom za industrijsku potrošnju i grijanje. Međutim, Austrija manje ovisi o Rusiji kad je riječ o nafti (10 % sirove nafte dolazi iz Rusije, što je znatno manje od prosjeka Unije od 26 %).¹⁹ Diversifikacija opskrbe energijom i povećanje fleksibilnosti i kapaciteta protoka u suprotnom smjeru za već znatnu interkonekcijsku povezanost s drugim državama članicama bit će ključni za smanjenje ovisnosti o ruskom plinu. Preporučuje se da nova ulaganja u plinsku infrastrukturu i mreže budu, ako je to moguće, otporna na buduće promjene kako bi se budućom prenamjenom za održiva goriva omogućila njihova dugoročna održivost. Smanjenje ovisnosti o ruskom plinu obuhvaća i ulaganja u proizvodnju plinova iz obnovljivih izvora (kao što su vodik iz obnovljivih izvora i održivi biometan) čime bi se omogućila zamjena prirodnog plina, posebno u sektorima i regijama koji su najranjiviji na poremećaje u opskrbi. Nadalje, dodatni obnovljivi izvori energije, npr. geotermalna energija, i dalje su nedovoljno iskorišteni i mogli bi se dodatno uzeti u obzir.

¹⁹ Eurostat (2020.), udio uvoza iz Rusije u odnosu na ukupni uvoz prirodnog plina i sirove nafte. Prosjek za EU-27 temelji se na uvozu iz zemalja izvan EU-27. Austrija je od ožujka 2022. prestala uvoziti sirovu naftu iz Rusije.

(32) Austrija je u 2020. ostvarila udio obnovljivih izvora energije u finalnoj potrošnji energije od 37 %, što je iznad cilja od 34 % za istu godinu. Reformom za potporu obnovljivim izvorima energije iz 2021. koja je uključena u plan za oporavak i otpornost uspostavljen je potreban okvir za povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora u potrošnji električne energije. Reformom će se omogućiti 27 TWh godišnjih kapaciteta za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora do 2030., čime će se doprinijeti ostvarenju cilja od 100 % do 2030. u odnosu na sadašnjih 81 % u 2020.). Međutim, ulaganja u energiju iz obnovljivih izvora otežana su dugotrajnim postupcima prostornog planiranja i izdavanja dozvola, problemom koji je djelomično posljedica složene podjele nadležnosti između razina savezne i regionalne vlasti te manjkom odgovarajućeg administrativnog osoblja. Kako bi se omogućilo planirano širenje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora, Austrija bi mogla razmotriti znatno povećanje ulaganja u mrežnu infrastrukturu (npr. skladištenje, distribuciju i prijenos) i osigurati pravodobno uvođenje takve infrastrukture. Povećanjem razine ambicije za energetske učinkovitost u sektoru zgrada i industriji smanjit će se ovisnost o fosilnim gorivima. U dugoročnoj strategiji obnove Austrije utvrđene su jasne ključne etape za 2050. i nastoji se postići dekarbonizacija 80 % njezina fonda stambenih objekata. Planom za oporavak i otpornost ubrzat će se postupno ukidanje kotlova na fosilna goriva u sektoru zgrada i zamijeniti ih tehnologijom grijanja iz obnovljivih izvora ili centraliziranim grijanjem. Ipak, ciljevi Austrije u pogledu energetske učinkovitosti za 2030. nisu dovoljno ambiciozni i Austrija bi mogla ubrzati ulaganja u temeljitu obnovu zgrada, zamjenu fosilnih goriva grijanjem iz obnovljivih izvora i bolje upravljanje potrošnjom energije digitalizacijom komunalnih usluga (kao što su pametna brojila i termostati). Istodobno bi se daljnjim naporima za dekarbonizaciju industrijskih procesa, među ostalim s pomoću plinova iz obnovljivih izvora, doprinijelo smanjenju potražnje za plinom i zaštitilo poduzeća od nestabilnosti cijena. Ciljevi za smanjenje emisija stakleničkih plinova i povećanje upotrebe energije iz obnovljivih izvora i energetske učinkovitosti trebaju biti ambiciozniji radi usklađivanja Austrije s ciljevima paketa „Spremni za 55 %”.

- (33) Iako će ubrzanje prelaska na klimatsku neutralnost i napuštanja fosilnih goriva u nekim sektorima stvoriti znatne troškove restrukturiranja u više sektora, Austrija može iskoristiti mehanizam za pravednu tranziciju u kontekstu kohezijske politike kako bi smanjila socioekonomske posljedice tranzicije u najteže pogođenim regijama. Osim toga, Austrija može iskoristiti i Europski socijalni fond plus, uspostavljen Uredbom (EU) 2021/1057 Europskog parlamenta i Vijeća²⁰, kako bi poboljšala mogućnosti za zapošljavanje i ojačala socijalnu koheziju.
- (34) Uzimajući u obzir Komisijinu ocjenu, Vijeće je ispitalo Program stabilnosti za 2022. i njegovo je mišljenje²¹ navedeno u preporuci 1.
- (35) Imajući u vidu blisku međusobnu povezanost gospodarstava država članica europodručja i njihov zajednički doprinos funkcioniranju ekonomske i monetarne unije, Vijeće je državama članicama europodručja preporučilo da mjere za provedbu preporuka navedenih u Preporuci o europodručju za 2022. poduzmu i u okviru svojih planova za oporavak i otpornost. Za Austriju se to posebno odražava u preporukama 1., 2. i 3.,

²⁰ Uredba (EU) 2021/1057 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o uspostavi Europskog socijalnog fonda plus (ESF+) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1296/2013 (SL L 231, 30.6.2021., str. 21.).

²¹ U skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1466/97.

PREPORUČUJE da Austrija u 2022. i 2023. poduzme djelovanja kojima je cilj:

1. Osigurati da rast primarnih tekućih rashoda koje financira država u 2023. bude u skladu s općim neutralnim smjerom politike, uzimajući u obzir stalnu privremenu i ciljanu potporu kućanstvima i poduzećima koja su najosjetljivija na povećanje cijena energije i osobama koje bježe iz Ukrajine. Pripremiti se za prilagodbu postojeće potrošnje u skladu s razvojem situacije. Povećati javna ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju te energetske sigurnost uzimajući u obzir inicijativu REPowerEU, među ostalim iskorištavanjem sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost i drugih fondova Unije. U razdoblju nakon 2023. provoditi fiskalnu politiku s ciljem postizanja razboritih srednjoročnih fiskalnih pozicija. Osigurati adekvatnost i fiskalnu održivost sustava dugotrajne skrbi. Pojednostavniti i racionalizirati fiskalne odnose i nadležnosti na svim razinama vlasti te uskladiti nadležnosti za financiranje i potrošnju. Poboljšati strukturu poreza radi potpore uključivom i održivom rastu.
2. Nastaviti s provedbom plana za oporavak i otpornost, u skladu s ključnim etapama i ciljnim vrijednostima iz Provedbene odluke Vijeća od 13. srpnja 2021. Brzo dovršiti pregovore s Komisijom o programskim dokumentima kohezijske politike za razdoblje 2021.–2027. u cilju početka njihove provedbe.
3. Poticati sudjelovanje žena na tržištu rada, među ostalim jačanjem kvalitetnih usluga skrbi o djeci, i poboljšati ishode na tržištu rada za skupine u nepovoljnom položaju.

4. Smanjiti ukupnu ovisnost o fosilnim gorivima i diversificirati njihov uvoz ubrzavanjem uvođenja energije iz obnovljivih izvora i potrebne infrastrukture, posebno pojednostavnjenjem planiranja i daljnjim pojednostavnjenjem procedura izdavanja dozvola te povećanjem energetske učinkovitosti, posebno u industriji i sektoru zgrada, i diversificirati opskrbu energijom te povećati fleksibilnost i kapacitet protoka interkonekcija u suprotnom smjeru.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica